

f. Ets. ved Valg og deslige — der var man for bestandig udelukket. Der gjordes jo først i Loven af 3dje April 1868 et Skridt henimod at afhjælpe denne Ubillighed, og det Skridt blev gjort ved, at der blev givet en Udgang til at søge Vresoprejsning. Men for Næsten maa jeg gøre opmærksom paa, at Loven af 3dje April 1868 jo ogsaa nok sender Eksempler paa Tilfælde, hvor Vrerettighederne eo ipso atter indtræde eller rettere sagt slet ikke formindskes ved den lidte Straf, idet der i §. 6, som for øvrigt er bleven meget uheldig affattet, findes en Bestemmelse om, at Straffedomme, der overgaa Personer mellem 15 og 18 Aar, naar de ikke overstige Rottinglag eller Fængsel paa sædvanlig Fængestift, ingen Skyldelse skulle have paa Vresrettighederne, saaledes at disse endog saa indtræde straks, uden at der behøver at hengaa nogen Tid, inden disse Rettigheder atter indtræde. Men bortset herfra fordres ganske vist en Vresoprejsningsmeddelelse, som ganske vist — som bemærket af den ærede sidste Taler — ikke kan betragtes som en ren Formalitet, idet dens Meddelelse er afhængig af, at vedkommende fører Bevis for, at han i de sidste 5 Aar har ført en hæderlig og ulastelig Vandel. Denne Udgang til at søge Vresoprejsning er i mange Aar bleven jævnt benyttet, men dog ikke i noget overdrevent stort Omfang. Indtil Loven om Alderdomsunderstøttelse kom ud, var det vel saadan noget som 60—80 Tilfælde, vi havde om Aaret, hvor Vresoprejsning blev meddelt; men siden den Tid da den ny Fattiglov og den ny Alderdomsforsørgelseslov er traadt i Kraft, er der indkommet en ganske anden Syndflod af Ansøgninger om Vresoprejsning, end der hidtil har været. For blot at nævne nogle Eksempler skal jeg tage de nærmeste Aar og vil da vælge Aarene 1889—90 og Aarene 1892—93; Aaret 1891 er ikke saa heldigt at anføre som Eksempel, fordi det er et blandet Aar. I den første Halvdel af dette Aar eksisterede disse Love endnu ikke; i den sidste Del af Aaret vare de ganske vist endnu ikke traadte i Kraft — de traadte jo først i Kraft den 1ste Januar 1892 — men da vidste dog alle Menneker, at den vilde træde i Kraft, og der var derfor en hel Del, der i Slutningen af 1891 af Hensyn til den ny Lov søgte Vresoprejsning; Aaret 1891 maa derfor betragtes som et blandet Aar. Tage vi derimod Aaret 1889, saa blev der meddelt 59 Vresoprejsninger, og i Aaret 1890 blev der meddelt 79. Det stemmer ogsaa omtrent med de foregaaende Aar. Komme vi saa til Aaret 1892, saa er der indkommet Ansøgning fra 322 Personer om Vresop-

rejsning, og i Aaret 1893 indkom 211 saadanne Ansøgninger. Det vil ikke være mindste Tvivl undertastet, at det navnlig har været Alderdomsforsørgelsesloven, der har bevirket denne overmaade store Stigning i Antallet af disse Ansøgninger. Tidligere søgtes Vresoprejsning jo maaste for Valgrettens Styld, men det har dog formodentlig alligevel ikke været noget Moment af en saa stor Betydning, som man mange Gange er tilbøjelig til at tro, og en Ting er i hvert Fald sikkert, nemlig at der før den ny Ordning ikke var megen Opfordring for Kvindekønnet til at søge Vresoprejsning, eftersom en Kvinde i Almindelighed ikke kunde opnaa noget som helst derved. Det forekom ganske vist af og til, at ogsaa Kvinder søgte Vresoprejsning — noget, der jo kunde være en Slags Tilfredsstillelse for deres Vresfølelse — men egentlig materielle Rettigheder opnaaede de ikke derved. Dette er blevet forandret ved Loven om Alderdomsunderstøttelse, der naturligvis har været et meget vigtigt Moment, som har virket til, at Ansøgningerne ere komne ind i saa stor en Mængde. Ved denne Lejlighed har det ogsaa vist sig, at der er et meget større Antal af, hvad jeg med et Ord vil kalde „gamle Stader“, end man i Almindelighed antager. Jeg vil ikke tale om den Masse Tilfælde, i hvilke Ansøgninger om Vresoprejsning i Anledning af Overtrædelse af Forordningen af 11te April 1840 er indkommet; denne Forordning gjaldt jo, indtil Straffeloven af 1866 udkom; men vi have ogsaa haft adskillige Tilfælde, hvor Folk have indsendt Ansøgning om Vresoprejsning for Overtrædelse af Forordningen af 20de Februar 1789, som gjaldt indtil Forordningen af 1840. Det har ganske vist i mange af disse Tilfælde i og for sig kunnet synes højt besynderligt, at vedkommende Personer skulle være nødsagede til at søge Vresoprejsning, idet det i de fleste Tilfælde har været Folk, paa hvem der, siden den en Gang begaaede Lovovertrædelse aldrig har været det mindste at sige; det har været Ungdomsforsørgelser, efter hvilke de have levet Masser af Aar uden at have begaaet noget lovstridigt, saa at den Sag har været glemt af alle deres Medborgere, undtagen maaste af nogle ganske enkelte, som have kendt dem meget nøje. Jeg tror derfor ikke, der er noget særlig betænkeligt ved at komme ind paa den Opfattelse, at Tab af Vrerettigheder eller af de Rettigheder, hvortil man behøver Vresoprejsning, ikke skal indtræde, naar der er hengaaet en vis Tid siden den begaaede Forbrydelse, og naar Straffen kun har været ringe, hvoraf man altsaa ogsaa kan slutte,